

TRYGGHETSPLAN

**Årlig plan mot kränkande behandling
och Likabehandlingsplan**

Österbymo fritidshem

2023/24

Ledningens ställningstagande

Ledningen för barnomsorg och skola tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling.

Alla som arbetar inom barnomsorg och skola har ett gemensamt ansvar för att alla elever och vuxna, ska kunna känna sig trygga och bli bemötta och behandlade med respekt.

Trygghetsplanen ligger till grund för vårt ständigt pågående värdegrundsarbete för att skapa en positiv arbetsmiljö där varje individ är unik och okränkbar.

Camilla Rembsgård ; *Rektor F-åk 3*
Ydreskolan , Hestraskolan och Fritidshemmen

Resurspersoner för akuta situationer vid olycksfall, kränkning eller mobbning

- Rektor Camilla Rembsgård- 0381-661269 eller 070-2547315
- Personal på fritidshemmet 070-6120345 eller 070-6120463
- Skolsköterska 0381-661258 eller 070- 6478702
- Skolkurator 0381-661276 eller 076-1261190

Utbildningens demokratiska uppdrag och värdegrund

Skolväsendet vilar på demokratis grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barn och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skola/barnomsorg ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan och barnomsorgen ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara ickekonfessionell.

Värdegrundsarbetet syftar till att utveckla demokratiska samhällsmedborgare och att motverka diskriminering och alla former av kränkande behandling

Lagstiftning

Det finns två lagar som ska skydda barn och elever från kränkningar, diskriminering och trakasserier i skolan.

- *Skollagen (2010:800) och*
- *Diskrimineringslagen (2008:567)*

Skollagen, 6 kap. 6§-8 §, säger att huvudmannen ska se till

- att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
- att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och
- att det varje år upprättas en plan med en översikt över åtgärder som behövs, för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn/en elev blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef/rektors, som i sin tur har skyldighet att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering och på andra sätt främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett,

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

} diskrimineringsgrunder

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan på osakliga grunder behandlar ett barn eller en elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker barn/elevers värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker barn/elevers värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker barn/elevers värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personal får inte utsätta barn/elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan/skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när barn/elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Vår vision och värdegrund

**Alla i vår verksamhet ska känna trygghet,
visa ömsesidig respekt, ta ansvar och
uppleva arbetsglädje i en lärande
gemenskap.**

Vår vision med trygghetsarbetet är:

- Det främjande arbetet ska leda till en medvetenhet som ger en god stämning mellan elever och vuxna.
- Personalen ska ha kunskap om och känna sig trygga i arbetet med att stötta och hjälpa eleverna att själv säga ifrån och hindra kränkningar av alla slag.
- Kartläggningen och analysen ska leda till att vi har en trygg miljö.
- Ökad medvetenhet ska leda till att alla på fritidshemmet tar hänsyn, samarbetar, kommunicerar, löser konflikter och behandlar varandra med respekt. Det ska även leda till att alla på fritidshemmet får en ökad förståelse för människors lika värde, oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.
- Vi vill arbeta för att alla ska känna sig trygga och ha en god självkänsla.

Förankring av planen

Trygghetsarbetet omfattar fritidshemmet. Ansvariga för planen är fritidshemmets personal och rektor

Elevers delaktighet:

- Upprättande av trivsel och ordningsregler
- Leken, vuxennärvaro – utmana och fråga
- Fritidsråd
- Kompisveckor
- Elevenkäter

Vårdnadshavarnas delaktighet:

- Information vid föräldramöte
- Personalen synliggör trygghetsarbetet, till exempel månadsbrev och informationstavla.
- Planen finns att läsa i sin helhet i tamburen och kan även laddas ner från Ydre kommuns hemsida. Vi delar ut en utskrivna kopia till de familjer som önskar det.
- Vi är öppna för vårdnadshavarnas åsikter och välkomnar deras synpunkter.

Personalens delaktighet:

- Observationer och intervjuer
- SKA arbete (systematiskt kvalitetsarbetet)
- Utvärdera och upprätta ny plan varje år
- Föra fortlöpan diskussioner i arbetslaget kring ex. begrepp och förhållningssätt
- Skapa förutsättningar för barn och vårdnadshavares delaktighet

Utvärdering

Delaktiga i utvärderingen av planen för 2022/2023

Rektor och personal har varit delaktiga i utvärderingen.

Resultat av utvärdering Österbymos fritidshem; Vi har använt oss av läroplan, kartläggning, SKA arbete, OSIS rapporter och elevenkäter vid vår utvärdering. Utifrån analysen av dessa har vi följande mål för kommande läsår 23/24

- Arbeta förebyggande med att stödja eleverna i deras sociala samspel
- Ge eleverna lika mycket utrymme i lekar och aktiviteter
- Göra eleverna mer delaktiga i verksamheten och erbjuda mer valmöjlighet
- Fokusera på att erbjuda en bred variation av aktiviteter

Planen för 2023/24 gäller som längst till tom 2024-09-10 och utvärderas senast 2024-06-15.

Främja alla elevers inflytande och lika utrymme

Mål och uppföljning:

Personalen jobbar för att alla elever ska känna att de får lika mycket uppmärksamhet, inflytande och utrymme i verksamheten. Detta följs upp med samtal, diskussioner och enkät. Eleverna är med och påverkar sin tid på fritidshemmet och är med att utvärdera större arbetsområden.

Insats

- Ha trevlig och respektfull attityd och språkbruk mot varandra; gäller alla vuxna och elever
- Nära samarbete sker mellan hem och fritidshem
- Närvaro av vuxen både ute och inne under tiden på fritids
- Gemensamma aktiviteter
- Fasta platser i matsalen och i hallen
- Se och bekräfta varje elev varje dag
- Låta alla elever komma till tals, bl.a. genom att vi har fritidsråd
- Dokumentera tillbud och olycksrapporter och följa upp
- Ta tillvara elevernas idéer, synpunkter och intressen. De ska kunna påverka sin tid på fritidshemmet
- Efter större arbetsområden utvärderar vi tillsammans med eleverna. Detta ligger till grund för fortsatt planering av verksamheten
- Ha ett fungerande socialt samspel och förståelse av allas lika värde
- Alla elever ska känna trygghet och ha en plats i gruppen
- Gemensamma trivsel- och ordningsregler

Ansvarig: All personal på fritidshemmet

Datum när allt ska vara klart: Arbetet pågår under hela året

Förebyggande åtgärder

Policy: Det ska råda nolltolerans mot kränkande behandling och trakasserier på fritidshemmet

Mål och uppföljning

Inga kränkningar ska förekomma mellan varken elever eller personal.
Detta följs upp med samtal, fritidsråd och elevenkät.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier

- Regelbundna samtal i grupp eller enskilt
- Regelbundna fritidsråd
- Uppmuntra så att alla vågar ta kontakt med personal
- Regelbundna trivselenkäter
- Gemensamma regler som elev och personal bestämt tillsammans
- Personalnärvaro både ute och inne

Åtgärd

- Vi går genom med eleverna vad diskrimineringsgrunder innebär
- Vi anmäler kränkningar skyndsamt (finns digitalt system för det) och rektor meddelas
- Personal förflyttar sig och har koll på de olika lekområdena ute och inne
- Vi tar upp och reagerar om vi ser och hör något olämpligt beteende
- Gemensamma lekar och aktiviteter flera gånger i veckan för att stärka gruppen och tryggheten
- Personal finns nära till hands och kan hoppa in i leken om det finns behov av att styra om och få med alla som vill vara med
- Hälsar och pratar med alla elever varje dag

Ansvarig ; All personal i samarbete med rektor

Datum när det ska vara klart; Pågår hela läsåret

Checklista för akuta situationer gällande systematisk kränkande behandling (mobbing)

Elever, vårdnadshavare eller personal kontaktar direkt ansvarig mentor, då man får veta att mobbing/ kränkande behandling förekommer på skolan. Mentor kopplar därefter in trygghetssamordnare.

Mentorn eller trygghetssamordnare samlar in information om ärendet. Försiktigt samtal med den som blivit utsatt, för att klargöra vad som hänt och vilka som är inblandade. Detta gör mentorn.

Viktiga frågor att lyfta vid samtalet är:

- Upplever eleven sig extra utsatt?
- Har eleven upplevt sig utsatt vid återkommande tillfällen?
- Går det att misstänka en skev maktrelation mellan parterna?

Om misstanke om systematisk kränkande behandling riktad mot eleven kvarstår ska det hållas samtal med de utsättande eleverna en och en. Detta bör utföras av två personal.

Personalen markerar tydligt allvaret med situationen och att mobbningen/kränkningen omedelbart måste upphöra. Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna informeras av mentorn/klassföreståndaren. Alla samtal ska dokumenteras och datum ska anges. Mentorn dokumenterar.

Ett uppföljningssamtal bokas av mentorn/klassföreståndaren med den mobbade och mobbaren/mobbarna, så att man kan kontrollera att mobbningen verkligen har upphört. I de allra flesta fall räcker det med ett uppföljningssamtal, men ibland bokas flera samtal tills samtliga inblandade anser att mobbningen upphört. Någon form av stöd till den mobbade (kompisstöd, kurator, skolsköterska) bör upprättas.

Rektor och arbetslaget informeras snarast, så att alla vuxna håller ett öga på vad som händer och rapporterar till mentorn/klassföreståndaren om något inte verkar OK. Rektorn ska få kortfattad skriftlig information om ärendet. Ärenden rapporteras vidare av rektor till huvudmannen för kännedom, enligt skollagen. Dokumentation sparas i skolans arkiv.

Föräldrar och skola arbetar tillsammans för att befria eleven från mobbarollen. I en del fall kommer det fram problem, som inte kan lösas enligt ovanstående. Skolan vidtar då andra åtgärder i samråd med vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.

Polisanmälan görs vid grövre fall av mobbing, trakasserier eller våld.

Om en elev blir kränkt av en i personalen, ska eleven vända sig till en vuxen (t.ex. mentor, lärare, kurator, skolsköterska). Den personen tar i sin tur kontakt med rektor.